

Handläggare
Kristian StjernerdorffDatum
2012-05-15

Diarienummer

Barn och utbildningsnämnden

Strategisk försörjning av pedagogiska lokaler

Representation i politisk referensgrupp

Förslag till beslut:

att Barn- och ungdomsnämnden utser representanter till politisk samrådsgrupp för strategiskt försörjning av pedagogiska lokaler.

Sammanfattning

Nämnden har ansvar för behovstäckning inom förskola och grundskola. En del av detta arbete består i att delta i det nämndöverskridande arbetet med strategisk försörjning av pedagogiska lokaler. Detta sker enligt av kommunfullmäktige fastställda "Ansvarsfördelning för pedagogiska lokaler" (KN-2009-0659). I enlighet med detta skall arbetet ledas av Fastighetsägarnämnden och Kontoret för samhällsutveckling. Dessa har, i samverkan med representanter för berörda kontor och förvaltningar, tagit fram ett förslag till organisation av samt ett utkast till uppdrag för arbetet. Enligt förslaget sker arbetet i en kontorsövergripande grupp och förankras sedan i samrådsgrupper med kontorsledning respektive politiker från inblandade parter. Arbetsorganisationen och uppdraget för arbetet är gemensamt för strategisk försörjning av pedagogiska lokaler inom förskola/grundskola och gymnasiet/vuxenutbildningen.

Barn och ungdomsnämndens roll i detta är att bedöma och fastställa behovet av platser inom förskola och grundskola samt hur stor del av behovet som bedöms fyllas av fristående huvudmän. Behovet inom kommunal verksamhet överlämnas som underlag till den strategiska försörjningen av pedagogiska lokaler som tar fram förslag på åtgärder. Dessa åtgärder, och framför allt i de fall de skulle innebära avveckling av en hel enhet, skall genomgå samråd mellan de berörda nämnderna. Nämnden föreslås därmed utse representation till den samrådsgrupp som utgör forum för detta.

Barn och ungdomsnämndens övriga roll och ansvar i arbetet med strategisk försörjning av pedagogiska lokaler kommer att behandlas i separat ärende. Det handlar då om vilka styrande utgångspunkter och förutsättningar som nämnden vill anföra för arbetet samt fastställande av det bedömda behovet.

Ärendet

Barn och ungdomsnämnden har i olika ärenden och på olika sätt arbetat med frågor om lokalförsörjning under lång tid. Bland annat har nämnden varit drivande och fastställt strategiska planer för lokalförsörjning 2007 samt 2009. Nämndens roll i arbetet förändras dock genom kommunfullmäktiges beslut om "Ansvarsfördelning för pedagogiska lokaler", se bilaga 1. I den nya arbetsfördelningen leds arbetet av fastighetsägarnämnden och kontoret för samhällsutveckling. Slutliga beslut om åtgärder tas av styrelsen för vård och bildning. Barn och ungdomsnämnden svarar i arbetet för bedömning av behov av platser inom förskola och grundskola. Nämnden har givetvis även möjlighet att framföra förutsättningar och avgränsningar gällande vad som krävs för att garantera kvalitativ utbildning och andra övergripande mål för den pedagogiska verksamheten. Dessa förutsättningar och avgränsningar hanteras i separat ärende.

Frågan om strategisk försörjning av lokaler är dock begränsad till den kommunala verksamheten och utgör därför bara en del av nämndens arbete avseende behovstäckning inom förskola och grundskola. Det löpande arbetet med att ge bra förutsättningar, ekonomiska incitament och liknande för etablering av fristående verksamheter utgör exempel på andra delar av nämndens arbete.

Kontoret för samhällsutveckling har presenterat hur de avser att organisera arbetet med strategisk försörjning av pedagogiska lokaler, se bilaga 2. Arbetsmodellen bygger på det tidigare arbetet med strategiska lokalförsörjningsplaner och har anpassats till de nya roller och ansvar som fastställts. Övriga kontor och förvaltningar har deltagit i framtagandet av förslaget till organisation av arbetet. Den fullständiga beskrivningen av både organisation och uppdrag är under slutförande. Utkast presenteras i bilaga 3. Arbetsorganisationen och uppdraget för arbetet är gemensamt för strategisk försörjning av pedagogiska lokaler inom förskola/grundskola och gymnasiet/vuxenutbildningen.

Varje nämnds fastställda förutsättningar och avgränsningar skall ingå i uppdraget och utgör grunden för arbetet med att ta fram åtgärder. Barn och ungdomsnämndens skrivning är i denna version enbart ett obearbetat utkast baserat på skrivningarna vid tidigare lokalutredningar. Den styrning som skall ingå skall är följande:

- Övergripande styrdokument (i tillämpliga delar), tex IVE
- Politiskt fattade beslut, tex Uppdragsplaner, ärenden beslutade i nämnd osv
- Övergripande principbeslut fattade av tjänstemän (eller grupper) som har beslutsmandat från nämnder – antingen genom att de direkt utsetts för uppgiften eller genom att det ingår i deras tjänst (tex direktör, skolchef)

I samtliga fall skall styrningen vara dokumenterad skriftligen. Kontoret återkommer i separat ärende med komplett förslag till skrivning.

Bilagor:

1. Ansvar och roller för försörjning av pedagogiska lokaler
2. Presentation av organisation av arbetet med strategisk försörjning av pedagogiska lokaler
3. Utkast till Uppdrag (med politiska styrbilagor) för strategisk försörjning av pedagogiska lokaler.

Handläggare
Kristian Stjernedorff

Datum
2012-08-16

Diarienummer
BUN-2012-0782

Barn- och ungdomsnämnden

Utkast och information

Förutsättningar och avgränsningar för strategisk lokalförsörjning inom förskola och grundskola.

Inledning och bakgrund

Den strategiska lokalförsörjningen sker i enlighet med fastställd ansvars- och rollfördelning enligt KFs beslut 2010-06-17 (KN-2009-059). Strategisk lokalförsörjning sker i samverkan mellan fastighetsägarnämnden (FHN), barn- och utbildningsnämnden (BUN), utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (UAN) samt Styrelsen för vård och bildning (SVB) och respektive kontor/förvaltning. Arbetet leds av kontoret för samhällsutveckling (KSU) med hjälp av kompetenser från övriga kontor.

Beslut om de åtgärder som den strategiska lokalförsörjningen föreslår sker i Styrelsen för vård och bildning. Innan beslut presenteras åtgärdsförslagen för en politisk referensgrupp och görs tillgängliga för respektive nämnder.

Barn- och ungdomsnämndens huvudsakliga roll är att fastställa behovet av platser inom förskola respektive grundskola. Den strategiska lokalförsörjningen hanterar lokaler till kommunal verksamhet, dvs från det totala behovet avräknas det som fristående verksamhet uppfyller. Detta innebär även att barn- och ungdomsnämnden, liksom tidigare, hanterar alla frågor gällande etablering av fristående verksamhet.

Förutom detta kan barn- och ungdomsnämnden även fastställa andra övergripande förutsättningar och avgränsningar som de vill skall beaktas i arbetet med den strategiska lokalförsörjningen.

Ärendet

Barn- och ungdomsnämnden föreslås påtala gällande styrdokument:

- De förutsättningar som framgår av IVE 2012-2015

- De förutsättningar som fastställts i andra styrdokument:
 - Barn- och ungdomspolitiskt program – *avseende fysisk och psykisk miljö samt delaktighet mm.*
 - Uppdragsplan 2012-2015 – *avseende placering av förskolor*
 - Riktlinjer för pedagogiska lokaler – *avseende bland annat:*
 - *flexibilitet avseende volym, verksamhet, pedagogisk inriktning*
 - *tillgänglighet avseende integrering och funktionshinder*
 - *tillgång till bra utemiljö och grönytor*
 - *möjligheter till samverkan mellan verksamhetsformer och huvudmän*

Barn och ungdomsnämnden föreslås fastställa ytterliga förutsättningar och avgränsningar att beakta i arbetet med för strategisk lokalförsörjning:

- Ytterligare utgångspunkter:
 - Verksamheten vid befintliga små skolor på landsbygden skall bevaras. Undantag från detta ska endast ske om stora investeringar krävs för att bevara verksamheten och i dessa fall endast efter samråd och särskilt beslut.
 - För yngre elever, F-3, skall närhet till skola prioriteras så att behov av skolskjuts undviks i största möjliga utsträckning.
 - Skolans lokaler skall erbjuda möjligheter för integrering av särskola i grundskolan. Integreringen skall ske utifrån elevernas ålder.
 - Förändringar och nyetableringar skall ske vid rätt tidpunkt utifrån medborgarnas perspektiv.
- Av nämnden tidigare fattade beslut:
 - Fattade beslut om lokalåtgärder för 2012 och 2013 skall kvarstå och verkställas.
 - Hyresgarantier som faller ut på grund av nya beslut enligt en nya roll- och ansvarsfördelningen skall inte belasta nämnden.

Detaljerade beskrivningar redovisas i bilaga 1.

Carola Helenius-Nilsson
Direktör

Handläggare
Lokalberedningsgruppen
Kristian Stjerndorff

Datum
2012-08-17

Diarienummer
BUN-2012-0782

UTKAST

STRATEGISK FÖRSÖRJNING

av pedagogiska lokaler
Förskola och grundskola

UTGÅNGSPUNKTER och AVGRÄNSNINGAR

Barn- och ungdomsnämnden, BUN

Följande skall ligga till grund för arbetet:

1. STRATEGISKA MÅL OCH PLANER
Enligt IVE 2012-2015
<p>Utdrag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planeringen av lokaler för den pedagogiska verksamheten ska ske långsiktigt och på ett sådant sätt att full behovstäckning uppnås och så att lokalöverskott inte uppstår. • Kostnadseffektiva lösningar med flexibla användningsområden ska eftersträvas.
2. STYRDOKUMENT
Målstyrning, styrdokument
Enligt med Barn- och ungdomspolitiskt program 2010-2014
<p>Utdrag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alla barn och ungdomar i Uppsala kommun växer upp under likvärdiga villkor • Alla barn och ungdomar i Uppsala kommun känner delaktighet och har inflytande i frågor som rör dem • Alla barn och ungdomar i Uppsala kommun känner trygghet och olika typer av verksamheter och aktiviteter är tillgängliga för dem • Alla barn och ungdomar i Uppsala kommun lever i en god fysisk och psykisk miljö. <p>Önskade tillstånd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vid all fysisk planering ger barn- och ungdomsperspektivet avtryck - Det är enkelt för barn och ungdom att ta sig till områden och platser för utbildning, ledk, idrotts-, kultur- samt fritidsaktiviteter. - Barn och ungdomar har, oavsett kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, etnicitet, religion, kulturell bakgrund och familjestruktur, likvärdiga villkor i förskola, skola, kultur- och fritidsverksamhet.... - Barn och ungdomar tillfrågas och deras synpunkter tas tillvara, redovisas och ger effekt i de kommunala beslutsunderlag som rör barn och ungdomar. - Barn och ungdomar känner sig trygga i de miljöer de vistas i. - Barn och ungdomar utsätts inte för ohälsosamma miljöer.
Enligt Uppdragsplan
<p>Beslutad av Barn och ungdomsnämnden 2011-12-20 §355 (BUN-2011-0339). Se bilaga 6a BUN Uppdragsplan 2012-2015.</p>
<p>Utdrag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Föräldrar som behöver förskoleplats, ska i möjligaste mån få plats i närområdet eller där de önskar.
Enligt Riktlinjer för pedagogiska lokaler för förskola och grundskola i Uppsala kommun
<p>Beslutad av Barn och ungdomsnämnden oktober 2007. Se bilaga 6b "BUN 2007-10-25 Riktl ped lokaler fsk-grsk 2009".</p>

Utdrag:

Pedagogiska lokaler för förskola och grundskola ska:

- vara anpassningsbara till rådande volym
- vara flexibla och väl anpassade för verksamhet i olika gruppstorlekar och för arbete enligt olika pedagogiska metoder.
- vid nybyggnation ska förutsättningar för samarbete mellan förskola och grundskola gälla
- fungera väl för de olika behov som finns hos enskilda elever, deltagare och grupper och utgå från ett inkluderande synsätt.
- vara anpassade så att de är möjliga att använda även för personer med olika typer av funktionshinder
- vara utformade och placerade så att de ska bidra till att nämndens effektmål för de pedagogiska verksamheterna uppnås.
- kunna, helt eller delvis, samutnyttjas med eller ställas om till annan verksamhet i syfte att bidra till ett rikt samhällsliv framför allt i tätorter och bygder utanför staden men även i stadens olika områden.
- utformas så att de bidrar till att skapa en lugn, trygg, säker och stimulerande miljö
- vid nybyggnation vara placerade vid eller i anslutning till parkområde och/eller områden för lek och idrott och/eller naturmark eller annan grön yta
- utformas för att främja samverkan mellan olika skolenheter oberoende av huvudman
- innehålla lokaler för biblioteksverksamhet.

3. YTTERLIGARE UTGÅNGSPUNKTER – utkast (ej beslutade)

För beslut i Barn- och ungdomsnämnden september 2012

Små skolor

Verksamheten vid befintliga små skolor på landsbygden skall bevaras.

Med små skolor avses här de skolor som uppfyller definitionen för att erhålla särskild ersättning enligt nämndens budget 2012.

Undantag kan ske genom särskild utredning, samråd och separat beslut om:

- bevarande av verksamheten kräver nya större investeringar i lokaler.
- verksamheten långsiktigt har ett så litet elevunderlag att nämndens mål gällande kvalitén på den pedagogiska verksamheten inte kan upprätthållas.

Närhet till skola för yngre elever

För yngre elever, F-3, skall närhet till skola prioriteras så att behov av skolskjuts undviks i största möjliga utsträckning.

Integrering av särskola

Skolans lokaler skall erbjuda möjligheter för integrering av särskola i grundskolan. Integreringen skall ske utifrån elevernas ålder.

Lokalförändringar och nyetableringar vid rätt tidpunkt

Förändringar och nyetableringar skall tidsmässigt ske utifrån medborgarnas perspektiv och behov.

Detta innebär tex att:

- nyetableringar av förskola bör ske till årsskiftet då behovet av tillskott av platser är som störst.
- nedläggning eller flytt av förskola/grundskola bör företrädesvis ske innan höstterminsstart då verksamhetsövergångar innebär att minst antal barn/föräldrar berörs.
- övriga lokalförändringar bör om möjligt ske under lov eller liknande perioder.
-

4. TIDIGARE FATTADE BESLUT

Tidigare gällande fattade beslut som avser 2012-2013 gällande lokalförändringar och behov skall fortsatt gälla och verkställas om inte direkta förändrade förutsättningar kan anföras:

Se bilaga 6c "Beslut BUN, 2011-04-28 §93 (BUN-2011-0220) – Behov

Se bilaga 6d "Beslut BUN, 2011-06-09 §216 (BUN-2011-0349) – Behov

Se bilaga 6e "Beslut BUN, 2011-08-25 §241 (BUN-2011-0349) – Behov

Se bilaga 6f "Beslut BUN, 2011-10-27 §291 (BUN-2011-0220) - Förskoleplatser som ännu inte är förverkligade/färdigställda – beslut fattade av BUN (*hänvisning i handlingen*)

Beslut som avser 2014 och framåt kan omprövas och ersättas med nya beslut.

Barn- och ungdomsnämnden förutsätter att de då meddelas om sådan ändring.

Barn- och ungdomsnämnden förutsätter att hyresgarantier som nämnden ställt ej faller ut eller belastar nämnden i de fall andra parter (enligt den nya ansvars och rollfördelningen) fattar nya beslut om avveckling eller förändring av lokaler.